

## **Ekspонат miesiąca - Styczeń 2024 r.**

### **Proporczyk XXX-lecie Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Grajewo z 1979 r.**

W styczniu 2024 r. jako ekspонат miesiąca kwietnia proponuje proporczyk XXX-lecie Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Grajewo z 1979 r. Proporczyk jest bardzo dobrze zachowany. Proporczyk jest przykładem materiału promocyjnego w formie dość popularnej w okresie PRL.

---

Opisywany proporczyk wykonano z różnych rodzajów tworzywa: tkaniny (materiału), gumy, sznurka i folii. Poszczególne elementy zostały przyklejone lub zszyte. Proporczyk ma kształt nieregularnego pięcioboku (wysokość – 165 mm, górna podstawa – 115 mm, boki dłuższe – 140 mm, boki dolnego wierzchołka – 50 mm. Proporczyk jest obszyty wzdłuż krawędzi plecionym biało-czerwonym sznurkiem, który w górnej części przechodzi w zawieszenie o długości 225 mm. Do dolnego wierzchołka przymocowano chwost utworzony z białych i ciemno kremowych nici o długości 50 mm. Proporczyk został zabezpieczony folią.

Tło awersu wykonano z tkaniny o barwie jasnoniebieskiej. Na niej zostały przyklejone elementy z gumy. Dookoła wszystkich pięciu krawędzi istnieje czerwona obwódka o szer. 3 mm. W centrum naklejono czerwone elementy tworzące kontur zamkniętej leżącej książki o twardej okładce. Z górnej jej części wystaje zakładka z czarnym napisem 16.01.79r. Na książce stoi żółta zapalona świeczka w czarnym płaskim lichtarzu. Promienie świeczki mają barwę intensywnie czerwoną. Od niej odchodzą szare promienie. Na prawo od świeczki przyklejono litery z czarnej gumy tworzące napis W XXX-LECIE – jego reszta tworzy półokrąg na promieniach z treścią BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ MIASTA I GMINY GRAJEWO. Na fragment grzbietu książki nachodzi lewy górny róg tarczy herbowej z naklejonych drobnych gumowych elementów. Jest to herb Grajewo o czarnej obwódce, w jego centrum kontur czarnego wilka stojącego na zielonej trawie – w tle trzy liściaste, zielone drzewa.

Tło rewersu wykonano z tkaniny o barwie jasnoczerwonej z przyklejonymi elementami z gumy. Wokół wszystkich krawędzi szara obwódka o szerokości 3 mm. U góry w centrum szare pióro (poza czerwoną stosiną). W tle za piórem kontur otwartej książki z białymi kartkami, czerwonymi napisami o szarych krawędziach (obu bocznych i dolnej). Na dole naklejono białe litery tworzące napis: „Wszystko co jest / we mnie dobre / zawdzięcza / książce”.

*Po II wojnie światowej Grajewo zaczęło powoli ponownie stawać się lokalnym centrum życia kulturalnego. Jednym z elementów działalności kulturalnej były biblioteki. W 1946 r. w pow. grajewskim świetlice grajewskie przygotowały obchody uroczystości 1, 3 i 9 maja z bogatym programem i zabawami tanecznymi, z których dochód został przeznaczony na zorganizowanie biblioteki w Grajewie. Rok 1946 r. to także powstanie pierwszej Powiatowej Biblioteki Publicznej w Grajewie, której niewielki księgozbiór został zgromadzony w pomieszczeniu Powiatowej Rady Narodowej. Pierwszym kierownikiem biblioteki została nauczycielka miejscowej szkoły Anna Chrapowicz. W 1948 r. zorganizowano w Grajewie kolejny punkt biblioteczny, który rok później przekształcił się w Bibliotekę Miejską, kierowaną przez Apolonię Miszczak, a zlokalizowaną przy Miejskiej Radzie Narodowej. I to właśnie do tego wydarzenia z 1949 r. nawiązuje prezentowany proporczyk. W związku z Zarządzeniem Ministra Kultury i Sztuki z 16 lipca 1954 r. Miejska Biblioteka Publiczna została połączona z Biblioteką Powiatową i 1955 r. rozpoczęła już jako Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna.*